

Мотиви към решение № 53/02.03.2023 год., постановено по НАХД № 1/2023 год. по описа на Търговищкия окръжен съд

С постановление по чл.375 от НПК Окръжна прокуратура гр. Търговище е направила предложение за освобождаване на обвиняемия И.С.В. от гр. Търговище, с ЕГН 8901208220, от наказателна отговорност за извършено от него престъпление по чл.225б, ал.1 във вр. с чл.26, ал.1 от НК, с налагане на административно наказание – глоба.

В хода на досъдебното производство, обвиняемия не е дал обяснения по обвинението, като е посочил, че не се признава за виновен.

В съдебно заседание, обв. В., редовно призован се явява лично и с упълномощения си защитник адвокат Пантев, дава обяснения, не се признава за виновен, твърди, че не е искал и получавал пари от прегледани от него пациенти. Посочва, че е възстановил парите, за които е обвинен по съвет на адвоката си, за да може делото да протече по реда на чл.375 от НПК. Защитника му адвокат Пантев счита, че обвинението не е доказано по един безспорен и категоричен начин. Твърди, че са налице твърдения на едни лица, които твърдят, че са дали пари, и твърдението на неговият подзащитен, че не е искал и не е взел пари. Т.е. касае се за дума срещу дума, като следвало да се даде вярна на обвиняемия, който е лекар. В последната си дума обвиняемия посочва, че е невинен, като моли да бъде оправдан.

За Окръжна прокуратура в с.з. се явява прокурор М. Александров. Поддържа предложението. Счита, че при проведеното съдебно следствие е доказано по един несъмнен и категоричен начин, че обвиняемия е извършил трите деяния за които е обвинен. Взяма становище за определяне на наказанието „глоба” към средния размер размер.

След преценка на събраните по ДП № 134/2016 год. на ОД на МВР - Търговище, събраните доказателства, извършени по реда на 378, ал.2 от НПК при проведеното съдебно следствие, съдът намира за установено следното от фактическа страна:

На 01.04.2020 год. обв. В.. сключил трудов договор № ЛС 04-07 с директора на МБАЛ – Омуртаг, за работа във вътрешното отделение на болницата на длъжност „лекар“ на непълно работно време.

В България през 2021 год., а пък и по света избухва пандемията от КОВИД 19. През пролетта на същата година в България имало множество заболяли, като в медиите всеки ден се изнасяли данни за заболялите и починалите в резултат на това заразно заболяване. През пролетта на 2021 год. предвид усложнената епидемиологична обстановка в страната лекарите от МБАЛ – Омуртаг, извършвали и консултации в спешното отделение към болницата на лица потърсили спешна помощ със симптоми на КОВИД 19. През неустановен ден в периода от началото на м. май 2021 год. до 12.05.2021 год. майката на свидетеля Д. А... от с. Б..., общ. Омуртаг – Н.Х. имала симптоми на КОВИД 19. А... решил да я закара на преглед в болницата в гр. Омуртаг. Тъй като нямал СУМПС помолил свой познат св. Х.. да закара него и майка му до спешното отделение на болницата в гр. Омуртаг. Двамата свидетели заедно с болната Христова отишли в спешна помощ на болницата в гр. Омуртаг.

Бил извършен преглед на Христова от обв. В... След като прегледал Христова обвиняемия заявил на св. А..., че майка му е с прекъснати здравни осигуровки и не може да постъпи на лечение в болницата докато те не бъдат заплатени. Твърдение, което не било вярно, при постъпване на лице по спешност и необходимост от хоспитализация същото се настанявало за лечение в болницата, независимо дали е с платени или не здравни осигуровки. Св. А... казала на обвиняемия, че няма възможност да заплати здравните осигуровки на майка си. Тогава В.. предложил да напише да напише рецепта, какви лекарства да взема майка му, за лечение на заболяването, които тя да приема в дома си. Обвиняемия казал на А..., че това изписване на лекарства струва пари. Свидетелят попитал каква сума трябва да плати и В.. му отговорил, че ще му напише рецепта срещу сумата от 100 лева. А... опитал да се пазари с В.. за сумата, но последния бил непреклонен. Обвиняемият казал на свидетеля да излязат пред спешна помощ, където А... да му даде парите. Двамата излезли от помещението на двора на болницата. А... се колебаел дали даде пари на В.., но св. Х., който чула за какво става въпрос посъветвал А... да даде пари, защото ставало въпрос за майка му. А... се сетил, че в дрехите си има банкнота от 50 евро, и дал същата на В... Като това станало в присъствието на Х., който видял как А... предава парите на обвиняемия. В.. след получаването на парите влязъл обратно в болницата и написал рецепта за майката на А.... В.. предал рецептата на А... и поискал от него да се обади след няколко дни да му съобщи какво е състоянието на майка му.

А... същият ден закупил предписаните лекарства и майка му започнала да ги приема по предписанието на В... Въпреки това след няколко дни състоянието и се влошило и на 12.05.2021 год. и тя по спешност с линейка била закарана в болницата в Омуртаг. Където на 14.05.2021 год. въпреки проведената починала от двустранна пневмония, в резултат на КОВИД 19.

На неустановен ден на м. май до 02.08.2021 год. св. Е.Й. от с. Б... се почувствал зле. Тъй като преди това бил лекуван в същата болница от КОВИД 19 той отишъл отново в болницата. Тъй като познавал обв. В.. от предишния си престой в болницата, отишъл отново във вътрешно отделение, където обвиняемия бил на смяна. Влязъл в кабинета му и въпреки, че нямал медицинско направление В.. извършил преглед на Йосифов – измерил му сатурацията и кръвното налягане. Настанил го в една от стаите на отделението без да бъде хоспитализиран, наредил на дежурната сестра да му сложи система и написал рецепта с лекарства, който Йосифов да приема в дома си. Като свършила банката, Йосифов потърсил В.. и го намерил на паркинга пред болницата. Свидетелят попитал обвиняемия дали дължи нещо и В.. му отговорил сумата от 40 лева такса за прегледа. Йосифов дал сумата за извършения преглед и за написаната рецепта.

От 30.05.2016 год. обв. В.. с трудов договор № 36 е изпълнявал длъжността „лекар специализант пневмология и фтириазия в отделение по вътрешни болести – второ вътрешно отделение“ при МБАЛ – Търговище.

На 27.09.2021 год. св. Илиев от гр. Търговище се почувствал зле и посетил личния си лекар, който прегледал, била извършена рентгенова снимка, при която се установило, че има

остър бронхит в резултат от КОВИД 19 и бил насочен за хоспитализация във второ вътрешно отделение на МБАЛ – Търговище. Пред сградата на второ вътрешно отделение, свидетелят бил посрещнат от обв. В., който Илиев не познавал. В.. поискал документите да хоспитализация и му казал, че ще бъде настанен в отделението. Свидетелят попитал обвиняемия дали има възможност да не постъпва на лечение в болницата, тъй като имал животни, за които трябвало да се грижи. В.. му отговорил, че има такава възможност, като казал, че може да му напише рецепта с лекарства за лечение, които да взима в дома си, срещу сумата от 40 лева. Илиев се съгласил, като дал сумата от 60 лева, като заявил „само ме излекувай“. В.. му написал рецепта, поискал телефона на Илиев, дал му своя и му казал, че трябва периодично да идва в болницата, за да го преглежда. Без да прегледа рентгеновата снимка, без да му извърши преглед и без да се впише, че Илиев се отказва от хоспитализация, В.. му измерил само сатурацията го пуснал да си ходи. В следващите няколко дни Илиев приемал предписаните лекарства и няколко пъти посещавал В.. в болницата, където пак пред сградата на отделението се срещал с него, В.. без да му извършва друг преглед е измервал само сатурацията и му казал, че лечението дава резултат. След няколко прегледа В.. заявил на Илиев, че е излекуван, като отново не го е преглеждал със стетоскоп, нито го изпратил на повторна рентгенова снимка, а заключението направил с измерването на сатурацията. След първата среща с В., Илиев се срещнал със своя началник св. Раев, от когото поискал пари за лекарства и му разказал какво е станало и колко пари е платил на В... Възмутен от това поведение на лекаря, Раев публикувал пост в социалната мрежа, където описал случая. След като разбрал за публикацията В.. се срещнал с Илиев и поискал от него да му върне сумата от 60 лева, която бил получил от свидетеля, за да напише опровержение на публикацията на Раев, но Илиев отказал. След като му било заявено, че е излекуван и минали няколко дни, в резултат на алкохолно опиване Илиев припаднал и бил настанен в психодиспансера в Търговище, където се установило, че не било излекувано белодробното му заболяване.

Изложената фактическата обстановка е установена несъмнено от събраните в събраните в проведеното съдебно следствие гласни доказателства – разпити на свидетели и обяснения на обвиняемия, (следва да се отбележи, че съгласно т.17 от ТР № 77 от 29.11.1984 год. по н.д. № 64/84 год. на ОСНК, към чл.23 Постановление № 7 от 04.11.1985 год. по н.д. № 4/85 год. на Пленум на ВС / което не е отменено и не е загубило своето значение/, по въпросите, за които няма специални правила се прилагат съответните правила на НПК), приобщените чрез прочитане на основание чл. 281 от НПК показанията на свидетелите П.Й., Х., Д.А. и А.Х., проведените очни ставки в съдебно заседание, писмените доказателства събрани на ДП и приобщени на основание чл.283 от НПК.

Видно от приобщените чрез прочитане показания на свидетелите Д.А. и Е. Х.. дадени пред съдия на ДП, се установи, че в началото на м. май 2021 год. майката на А... се е разболяла, като нейният син и св. Х.. я закарали от с. Б... в Спешна помощ на МБАЛ – Омуртаг, където била прегледана от обвиняемия. При прегледа се установило, че същата е болна от КОВИД 19. Въпреки, че е трябвало да я приеме в болницата за лечение, поради

неплатени осигуровки, В.. отказал да я приеме, посочвайки, че трябва да се платят осигуровките. Написал рецепта какви лекарства да се приемат и казал на свидетеля да излезат навън на двора където поискал да му даде 100 лева. Свидетеля се опитал да се пазари, но по настояване на св. Х.. извадил и дал на В.. сумата от 50 евро. Посоченото от двамата свидетели не се оспорва и от самия обв. В., който посочва, че наистина св. А... е довел майка си, която била болна, но той не я приел защото щяло да има „мрънкане“ от страна на ръководството на болницата защото била без платени осигуровки. Посочва, че е изписал лекарства, отрича да е искал и да е взимал пари от А.... Съдът кредитира показанията на св. А... и Х., които подробно описват начина на поискването на пари от страна на обвиняемия и това, че А... е дал сумата от 50 евро на В... Тези показания на двамата свидетели са приобщени чрез прочитане на основание чл.281, ал.5 от НПК, поради което не е налице посоченото в чл.281, ал.8 от НПК. Посоченото от страна на защитата, че св. А... е дал показанията си под въздействието на емоциите, тъй като майка му е починала, а пък св. Х.. е описал различен от обв. В.. човек е неоснователно. Св. А... е разпитан два пъти, веднъж пред орган на ДП на 20.04.2022 год. (л.211 от ДП) и следващия път пред съдия на 12.07.2022 год. (л.230 от ДП). Обстоятелствата, за които свидетелства са се случили в началото на месец май 2021 год., т.е. от смъртта на майка му е изминала повече от една година. Време достатъчно емоциите да отстъпят на заден план. Още повече, че в показанията си св. Х., който е бил свидетел на излизането на обвиняемия и А... навън пред двора на болницата е категоричен, че самия А... му е казал, че „доктора му иска пари“, като той му е казал да даде, и пред него А... е извадил една банкнота от 50 евро, които е дал на В... Посоченото от свидетеля описание на обвиняемия наистина не отговаря. Следва обаче да се има предвид следното, от случая до разпита на свидетеля е минал голям период от време – повече от една година. Следва да се има предвид и състоянието, в което е бил самия свидетел след като научил, че е качил в колата си болна от КОВИД 19 жена. Самият той в показанията си посочва, че е отказал категорично да я качи и закара обратно в селото, а е закарал само А.... Х.. посочва, че не е познавал обвиняемия, няма защо да твърди нещо, което не е истина, името му е казал А... на път за селото след прегледа.

Предвид всичко гореизложено съдът кредитира показанията на двамата свидетели, с които се установява, че обв. В.. е поискал и получил имотна облага в размер на 50 евро, която сума не му се е следва.

Съдът кредитира показанията на св. Е.Й., като подложи на проверка неговите показания с тези на неговия брат П.Й. за установяване на това дали първия казва истината. Наистина в показанията си св. П.Й. посочва, че брат му е казал, че е дал 100 лева на обв. В..., за да обърне внимание на съпругата му. Твърдение, което се оспорва категорично от неговия брат Е.Й.. При проведената очна ставка всеки един от тях поддържаше показанията си. Съдът, както посочи по-горе кредитира показанията на Е.Й., които са подробни, същия посочва, че е посетил отделението в МБАЛ – Омуртаг, където е бил на смяна В... Той му обяснил, че има здравословни проблеми. При което обвиняемия е наредил на сестра да му се постави банка, като след това е попитал В.. колко дължи и той е поискал 40 лева, които

свидетелят му е дал. За да кредитира тези неговия показания съдът отчете, следното: - св. Е.Й. е категоричен, че е дал сумата от 40 лева на В., като отрича да му е дал сумата от 100 лева, за която брат му твърди, че му е казал, че е дал на обвиняемия. При положение, че св. Е.Й. даваше лъжливи показания, то съвсем логично е да посочи, че е дал преди това сумата от 100 лева на В., а след това още 40 лева. Посоченото от свидетеля се отрича от обвиняемия, като при проведената очна ставка всеки от тях поддържаше това което бе заявил на разпита си. От всичко така посоченото съдът приема, че е доказано по един категоричен начин, че Е.Й. е дал сумата от 40 лева на обв. В., която сума не му се е следвала.

Съдът кредитира показанията и на св. Илиев и св. Раев. Двамата свидетели подробно разказват в показанията си всеки един от тях какво е станало. Св. Илиев посочва, че е попитал обвиняемия дали може да не влиза в отделението, а да се лекува в дома си. Показания, които се потвърждават и от обв. В... След като получил утвърдителен отговор и искане затова да даде 40 лева, самият свидетел е дал сумата от 60 лева с думите „само ме излекувай“. Обв. В.. отрича да е искал и получавал пари. В останалата част показанията на св. Илиев не се оспорват от В., а именно през няколко дни е ходил до болницата, където му била мерена сатурацията. В показанията си св. Раев, който не е бил свидетел преразказва това, което му е казал св. Илиев. Същият както се посочи не е бил свидетел на поискването на сумата от 40 лева и даване на сумата от 60 лева, но веднага след това св. Илиев е дошъл до домът да поиска пари за лекарства и е разказал какво е станало. При публикуване на случая от св. Раев в социалните мрежи, обв. В.. е поискал от св. Илиев да напише опровержение, като му върне сумата, предложение, което Илиев отказал. При проведената очна ставка между обвиняемия и св. Илиев всеки един от тях поддържаше казаното от тях.

Съдът кредитира показанията на двамата свидетели поради следното. Няма нито житейска, нито правна логика св. Илиев да посочва, че е дал пари на обвиняемия ако това не е така. Буди съмнение и посоченото от обвиняемия, че въпреки, че Илиев не бил приет за лечение в болницата, той (Илиев) е идвал през два-три дни до двора на болницата където В.. го преглеждал (като само му мерил сатурацията), обаждал се на свидетеля по телефона да дойде да го види, за да го прегледа. Посоченото от страна на обвиняемия, че е един „добър самарянин“ и затова го правел, не почива на събраните доказателства. Обстоятелството, че след това Илиев е настанен в психодиспансера след алкохолен делириум не води до извода, че показанията му поради това обстоятелство следва да се игнорират.

При така установените факти по делото, съдът намери, че изложените в обстоятелствената част на постановлението действия на обв. В.. инкриминиращи го като извършител на престъпление по чл.225б, ал.1 от НК са доказани по безспорен и категоричен начин.

Несъмнено обв. В.. за времето от неустановен ден от началото на м. май 2021 год. до 27.09.2021 год. в гр. Омуртаг и гр. Търговище, при условията на продължавано престъпление в качеството на „лекар“ във вътрешно отделение в МБАЛ – Омуртаг по трудов договор № ЛС 04-07/01.04.2020 год. по чл.111 от КТ и „лекар специалист

пневмология и фтириазия в отделение по вътрешни болести – второ вътрешно отделение при МБАЛ – Търговище по трудов договор № 36 от 20.05.2016 год. за извършена работа и оказана услуга получил имотна облага в размер на 179,76 рева която не му се следва, като извършеното не съставлява по-тежко престъпление, от обективна и субективна страна е осъществил състава на престъпление по чл.225б, ал.1 във вр. с чл.26, ал.1 от НК.

От субективна страна деянието е извършено с пряк умисъл, като обв. В.. е съзнавал всички признаци от състава на престъплението, а именно, че получава имотна облага – пари за дейност, която не му се следва, тъй като е бил на работа в Общинска болница, като е получавал затова възнаграждение. Съгласно ТР № 58/18.12.1986 год. по н.д. № 36/86 год. на ОСНК посоченото в инкриминирания състав на чл.225б, ал.1 от НК „извършена работа“ и „оказана услуга“ имат еднакво съдържание за изпълнителното деяние. „Оказване на услуга“ – представлява извършването на конкретно определена работа. Като и двете изпълнителни деяния (оказване на услуга и извършена работа), деецът полага труд и постига трудов резултат, който има определена стойност и се заплаща. Когато обаче деецът при изпълнение на служебните си задължения освен трудовото си възнаграждение получи и друга имотна облага, която не се следва, осъществява престъплението по чл.225б от НК.

По изложените съображения, съдът намери, че с описаните по-горе, установени и доказани по несъмнен начин, фактически действия, обв. В.. е осъществил от обективна и субективна страна състава на престъплението по чл.225б, ал.1 от НК, за което престъпление предвиденото наказание е лишаване от свобода до две години и с глоба от 100 до 300 лева.

След като установи виновното поведение на обв. В.. осъществяващо изцяло съставомерните признаци на престъплението по чл.225б, ал.1 от НК, за което е внесено предложението от Окръжна прокуратура, съдът прие, че са налице всички предпоставки по чл.78а от НК за освобождаване на обвиняемия от наказателна отговорност за извършеното от него престъпление.

Обвиняемият е 34 годишен, не е осъждан, както и не е освобождаван от наказателна отговорност по чл.78а от НК. За престъплението по чл.225б, ал.1 от НК предвиденото наказание е до 2 години. Т.е. при форма на вината пряк умисъл предпоставката по чл.78а б. „а“ за престъплението да се предвижда наказание „ЛС“ до 3 години или друго по-леко наказание, в случая е налице. Налице е предпоставката и по чл.78а б. „в“ от НК, като до приключването на досъдебното производство имуществените вреди от престъплението са възстановени. Видно от приемно-предавателен протокол (л.263 от ДП) обв. е предал сумата от 100 лева и 50 евро. Като левовите съответно са възстановени на пострадалите (л.264 и 265 от ДП), а сумата от 50 евро поради невъзможността да бъде върната на собственика ѝ е оставена на съхранение в банкова касета (л.267 от ДП), т.е. тази сума е обезпечена. Не са налице предвидените в ал.7 на чл.78а от НК ограничения. Наистина чл.26 от НК се намира в раздел Множество престъпления, но няма спор нито в практиката нито в теорията, че когато се квалифицират две или повече деяния при условията на продължавана престъпна дейност то престъплението е едно, а деянията са повече от едно, или иначе казано деянията на по чл.26 от НК не са отделни (множество престъпления).

С оглед изложеното съдът намери, че са налице всички законови предпоставки, обвиняемия да бъде освободен от наказателна отговорност за извършеното от него престъпление по чл. 225б, ал.1 във вр. с чл.26, ал.1 от НК, и съгласно чл.78а от НК следва да му бъде наложено административно наказание – глоба. Предвидения в чл.78а, ал.1 от НК размер на глобата е от 1000 до 5 000 лева.

Съдът наложи на обвиняемия В.. глоба в размер, а именно 3 000 лева. За определяне на глобата в посочения размер съдът отчете, че е налице само едно смекчаващо обстоятелство: ниския размер на получената имотна облага. Съдът счете, че в случая чистото съдебно минало и възстановяването на сумите са предпоставка за приложение на чл.78а от НК, като не могат да се отчетат два пъти. Съдът отчете като отегчаващи вината обстоятелства това, че: обв. В.. при обявена епидемиологична обстановка, възползвайки се от страха/ паниката на хората, които са се разболели от това заболяване, за да набави за себе си имотна облага е взимал пари от тях. Отчете също така, че същият е изпълнявал високоблагородната професия „лекар“ и се възползвал от тези страхове на хората. Касае не за единичен случай, а три отделни деяния. По тези съображения, съдът определи глобата около средния размер. Съдът намира, че глоба в размер на 3 000 лева, предвид семейното и материалното и състояние, и липсата на каквито и да е данни за противообществени прояви, в достатъчна степен ще въздейства превъзпитателно и ще способства за поправянето му, както и ще възпрепятства извършването на престъпления от останалите членове на обществото.

Водим от горното съдът постанови решението си.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: